

المسلم واحترام الكبار

So Muslim a go so Kaslaa Niyan ko Mato'a

(al Khutbah 18)

Ki: Alim Hassanor M. Alapa

al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْ فُسْنَا وَسَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَلَّا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ
عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهَدْيِهِ إِلَى يَوْمِ
الدِّينِ . . . وَبَعْدُ:

فَيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastāīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa sallama wa alā ālihi wa sahibihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīan fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn.

So langowan a podipodi ago so samporna a bantog na rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, ago mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, ago so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salinggogopa' iyan a phakatoro' on.

Manga Oriyan o Allāh

So oriyan o kiabantoga tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go so kiasalawati tano ko Nabii tano a Mohammad (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ), a go so manga tonagany niyan, so manga sahabah niyan, na aya bandingan tano imanto na so Kaslaa o Muslim ko manga pagari niyan ko Islam a manga toto'a i kanggiginawa.

So Islam na tanto niyan a inator so ndolondolonan o manga taw, mlagid so thothonganaya on sa bangnsa a go so aya katitimo' iran na sabap ko kazisiringana, a go so katitimo' iran ko ingd sa mababaloy siran a phagingd a isaisa, na aya samporna iyan na so kababaloy ran a pagtaw a magariari sii ko agama a isaisa siran i kagdam.

So Islam na isosogo' iyan ko Muslim so kapagadati niyan ko manga taw, kna' o ba aya isosogo' iyan on na so kibabaan iyan ko pankatan iran, batabo labaw igira so taw na makhikipantag iyan so kaslaa on a go so kapagadati ron. Mataan a so kapagadati a go kaslaa ko manga toto'a, so manga Ulama, a go so manga ala' a taw na miiitong oto a isa ko maporo' a onayan o pamikiran a imbgay niyan ko Muslim so mattdo' a pankatan iyan ko kaphagingd a Islam. Na sa dn sa taw a mapokas on ankanan a paparangayan a kaslaa ko mato'a a go so manga taw a adn a pankatan iran na miapakada' iyan so kababaloy niyan a sagintas sii ko kaphagingd sa miada' on so kabnar a go so pankatan iyan ko kababaloy niyan a pd sank'a'i a Ummah o Islam, sa datar o kiatharo'a on o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Di pd ko ummat akn so taw a di niyan zlaan so manga toto'a rkami, a di niyan ikhalimo' so manga kangodaan rkami, a go di niyan phmaslaan so manga ulama rkami. Pianothol o Imam Ahmad a go so at Tabarani sa sanday a mapiya.

So kaslaa ko manga toto'a a go so kabgi kiran sa kapakaona sii ko manga kangodaan, na toos oto o kaporo' o pankat o kaphagingd a minisamapy ko kiabilangatw o pagtaw niyan, sa kasasabotan iran so atoran o paparangayan a kamamanosiyai a go so kaporo' o pankat o kiabilangataw iran. Sabap roo, na so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na miaadn a sisiyapn iyan sa mabagr so kapphakabkna niyan sank'a'i a sabot sii ko manga poso' o manga Muslim, ko masa dn a gii niyan katharagombalay sa ipphoro' iyan so bangonan o kaphagingd a Islam. Pd ko toos ko kala' o siyap iyan ko kakowaa roo, na so katharo' iyan ko Abdurrahmān bin Sahl a skaniyan na giitharo' a skaniyan i kangodaan a pd ko sagorompong a sosogoon a miakaoma ko Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa pitharo' on o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Gikas inka so lawan rka sa kato'a sa aya nka pakatharo'a, Gikas inka so lawan rka sa kato'a sa aya nka pakatharo'a, na so Abdurrahmān na miakatarg, na so lawan on sa kato'a na aya miakatharo'. Pianothol o al Bukhari a go si Muslim.

So Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na piakalambt iyan so blangan a kapzlaa ko manga toto'a a go so manga taw a makikilala siran ko pankatan iran a maporo' ko kaphagingd sabap ko kata'o a go so galbk ko Islam, sa bialoy niyan oto a sabagi' ko simba. Sa pitharo' iyan a:

Pd ko kaslaa ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so kapagadati ko taw a miakapoti' i bok ko kiapakato'a a skaniyan na Muslim, so taw a milalahar iyan so Qur'ān sa inggogolalan iyan so maana niyan a di niyan lilipatan so manga nda'o niyan, a go phagonotan iyan so maontol a dato' o manga Muslim. Pianothol o Abu Daud a hadith a mapiya.

Manga Oripan o Allāh

Giyanka'i a sinanad a mapiya na miapakambowat iyan so manga onga niyan sii ko manga poso' o paganay a sarapiyag a manga Muslim a go miathaong iyan a manga mama a piakambolawas iran anka'i a maporo' a kabilangatw a go parangay. Sa mimbabaloy siran a masindaw a ladiyawan ko kaslaa ko mato'a a go so manga taw a manga ala' i pankatan. Pagalowin akn so isa a ibarat a so Abū Saīd Samurah bin Jundab a pitharo' iyan a:

Sii ko masa o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ), na sakn na kangodaan a bagoamama, na tanto a mala' a miasagb akn a kata'o sii rkaniyan a Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ). Na aya bo' a isa a nganin a pphakasapar rakn ko katharo' na so btad a kagiya adn a manga ala' a go manga toto' a a manga sahābah a di sakn. Pianothol o al Bukhari a go si Muslim.

Pd ko mapiyag a ibarat o kaslaa ko manga toto'a a go so manga taw a manga ala' i pankatan ko agama a paliogat ko oman i Muslim a kasowaa niyan on, na so thotholan ko Abdullāh ibn Umar a miakadarpa' ko kalilimod a kadadarpaan o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ), Abu Bakr, a go so Umar. Na so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na migay sa pakaiza' a so Ibn Umar na katawan iyan so smbag iyan, ogaid na miatatap skaniyan a tomtrn sabap ko slasla' iyan ko manga ala' a sahābah a so Abū Bakr a go so Umar. Sa pitharo' o Ibn Umar a so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na pitharo' iyan a:

Tharo'a niyo rakn a isa a kayo a gioto i datar o Muslim: Phagonga ko oman dn i masa sa sogo'an o Kadnan iyan, a di niyan dn proron so manga raon iyan. Na miapikir akn sa ginawa ko (so Ibn Umar) a gioto so kayo a korma, ogaid na da ako dn tharo' ka kagiya makamamasa so Abū Bakr a go so Umar. Na so da iran on kasmbaga, na pitharo' o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Gioto so kayo a korma. Na gowani a maling kami a go so ama' akn, na pitharo' akn a: Hay Ama', katawan akn sa ginawa ko a gioto so kayo a korma. Na pitharo' iyan on a: Antonaa i miakasapar rka sa da nka on katharo'a? a opama o pitharo' oka oto na tanto rakn a mapiya a di so manya manaya dn. Na pitharo' iyan a: Da' a miakasapar rakn ko katharo' akn a rowar sa kagiya da kano tharo' a go so Abū Bakr na da akn kabaya'i o ba ako tharo' (sa mapakiilay akn a adn a katawan ko a di iyo katawan). Pianothol o al Bukhari a go so Muslim.

So Islam na ipmbgay niyan ko manga taw sii ko apiya antonaa a kaphagingd so ontol a darpa' iran, sa makaayon ko manga sogo'an o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ). Miaadn so Imām Muslim a phagalowin iyan anka'i sii ko poonan o kitab iyan a Sahīh a gii niyan tharo'on a:

Miapanothol a so Aishah na pitharo' iyan a: So Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na inisogo' iyan rkami a kapakadarapaa mi ko manga taw ko manga pankatan iran a aya kiran domadait.

Pd ko kapakadarapaa ko manga taw ko pankatan iran so kapagadati ko kapasang iran a go so kaphakagaga iran, sa so manga ulama na aawidan iran so Qur'ān na maphakaona so kazlaa kiran, phakatondog roo so manga ala' i sowa' a go so manga taw a makikilala

ko kala' o g's ko kanggalbk sa mapiya a pd roo so manga dato', sa pakaonaan siran. So manga ulama na aya maona ko kaporo' o pankatan a go so kasslaa kiran sii ko kaphagingd a Islam sii ko btad a siran na gii ran nggalbk so kapphakalankapa iran ko pangitaban o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) (Shari'a Islamiyyah) ko manga taw sa gii siran

mromasay sa kisampay o panolon ko kadandan o pagtaw. So Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na pitharo' iyan ko Qur'ān makapantag kiran a:

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ قُلْ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾

Tharo' anka (hay Mohammad) a ba makaphlagid so siran oto a manga tata'o (ko agama o Allāh) a go so siran oto a manga taw a da' a mmlng iran? Aya bo' man a makaphananadm (ko Allāh) na so manga lalantas i pamikiran. [Surah az Zumar 39: 9]

So manga taw a lomalahar ko Qur'ān na adn a pankatan iran a maporo' a kaddrangan iran sii ko kaphagingd a Islam, sa datar o kiaaloya on o madakl a manga hadith a sahih. Siran i manga imam ko kapzambayang o manga Muslim, sa missnggay a pankatan iran so maporo' a kaadilan a go so kaphagadati kiran ko manga kalilimod o manga Muslim:

So sagorompong a Muslim na kaphagimaman siran o lbi kiran i kilalaharn ko Qur'ān a go so kapiya o kapmbatiyaa on, na o makaplagilagid siran on sa kata'o, na so makalalawan kiran sa sowa' ko Sunnah o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na aya makaphagimam,. Na amay ka mlagilagid siran roo, na sa miaona kiran tomogalin sa Madinah, na amay ka mlagilagid siran roo, na so mala' kiran i omor na aya makaphagimam. Da' a mama a ba niyan pagimami sa sambayang so mama sii ko walay niyan, a go di pagontod sii ko issnggay niyan a darpa' iyan ko walay niyan inonta bo' o idinn iyan on a makapagimam odi na montod on. Pianothol o Muslim.

Mian'g tano dn kagiya so Hadith a:

Inisogo' iyan so kaslaa ko mama a mikapoti i bok (maana miakato'a) a Muslim, a go so taw a lomalahar ko Qur'ān, sa inggogolalan iyan sa mapiya so milalahar iyan. Gowani a so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na iphlbng iyan so miangasasahid sa Uhud a oman i isa a kalot na dowā kataw a sahid, na iphagiza' iyan o antawaa kiran i mala' i milalngag sa Qur'ān, na amay ka mitoro' on na aya niyan pakaonaan mtad ko kobor. Pianothol o al Bukhari.

Aya marayag a tanda' a go papata' ko kasisiyapa o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a go so ongangn iyan ko kapphakadarpa niyan ko manga taw ko domadait kiran a pankatan na so kianggalbka niyan on igira pphakathithon iyan so saaf o manga Muslim ko kapzambayang iran sa gii niyan tharo'on a:

Gikasi niyo so manga ala' i sabot a aya rakn makatondog ko talikhodan akn. Pianothol o Muslim.

Giyanan na maongangn a toro'an a rk iyan so maporo' a btad ko kipznggayin iyan ko manga taw sa sii makaaayon ko manga btad iran a domadait kiran. Sa so manga mama o ongangn maana a manga ulama a manga ala' i sowa' na siran i phakadarpa' ko talikhodan o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ), sa aya zabotn roo na siran oto a manga taw i madait a makanggolima ko btad o manga Muslim, sa makaayon ko matatago' kiran a sowa' a ilmo' a go so kapasang o pamikiran iran, a opama o adn a mitkaw a btad a margn ko katitimo' o manga Muslim na magaan a kakhasaota iran on sabap ko karani ran ko btad, sa datar o giikapagimam o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a opama o adn a mitkaw ron a khaawaan iyan so zambayang ko kapagiimam iyan ka datar o kabatal o abdas iyan odi na kialipatan iyan so ayat a pmbatiyaan iyan na adn a phakasambi' on odi na maphakatanod iyan a makadadzg on a mala' i sabot ko Islam.

Ayon ko miapanothol a miakapoon ko al Hassan bin Alī a phoon ko ama iyan a: So Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na pmbgan iyan sa kapakaona so manga taw a makikilala siran ko pankat o manga sowa' iran ko agama. Sa pzlaan iyan so manga poporo' i pankatan a manga mama ko oman i pakatopo', sa piliin iyan siran a aya niyan dato'on sankoto a pagtaw niyan. So manga kalilimod o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na mappno' a manga mama a missnggay so kabagr o sowa' iran a go so paratiaya iran sii ko manga Muslim, sa sii niyan siran giipakaphapankataa ko taks o pankat o kalk iran ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) (taqwā) a go so kababaloy ankoto a manga taw a sslaan iran so miamakato'a kiran a go ipkhapdi' iran so manga kalombayan kiran, pthabangan iran so makapagoongaya' a go so makakalang sa lalan.

So sanang a Muslim na khasabotan iyan ankanan a miangaaaloy tano a go ipnggolalan iyan sii ko gii niyan kapakindodolona' ko manga taw, balabaw ron so siran oto a manga ala' i sowa' ko agama, a go so manga taw a makikilala ko kanggalbk sa mapiya sa bbgan siran sa pankatan a maporo' sii ko kaphagingd o manga Muslim.

So sanang a Muslim na pananamaran iyan i kisasaog iyan ko manga taw a manga ala' i sowa' ko agama, sa makipngginawa'i kiran a go makiphagogopa' kiran sii ko manga galbk iran a go phangnin iyan kiran a ipamangni ran sa kapakaslang iyan sa mapiya sabap ko katatarimaa ko manga pangni ran ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى). So Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a Kadnan tano a Rabbul Alamin na piangosiyatan iyan so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sa pitharo' iyan on a:

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ^ص وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ^ص وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾

Tatap anka a ginawa nka (hay Mohammad) a masosoat ka sa kipag'pdaan ka ko manga taw a pzimbaan iran so Allāh sa kapita kagabi, sa aarapn iran so kithoonaan iran ko Allāh, sa oba nka pakalampasa so kailay nka sii kiran (maana a ndapain ka siran) sa pantag sa phanontotn ka so parayasan sank'a'i a doniya, sa oba nka onoti so taw a piakilipatan ami ko poso' iyan so katatadmi rkami, a inonotan iyan so baya' a ginawa niyan, sa miaadn so btad iyan a somiobra ko kandarowaka'. [Surah al Kahf 18:28]

So kapakipagpda' ko manga taw a manga ala' i paratiaya na adn a rarad iyan a mabagr sii ko taw, sa khiporo' iyan so pankatan iyan ko kalk ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), maphakaozor iyan so okit a gii niyan katharo' a go kalompiyo so paparangayan iyan, a go khipankat so sabot iyan a go so ilmo' iyan sii ko agama, a go so kapkhababaya'i niyan ko bnar, sa taman sa

skaniyan oto a taw na khabaloy a isa kiran. Sa gioto i sabap a inimbayok o pababayok a Arab a:

So kapakizaog ka ko manga taw a bilangataw Na khabaloy ka niyan a isa kiran Na o ba ka kowa sa salakaw kiran a bolayoka'

Manga Oripn o Allāh

So sanang a Muslim na phanagontaman sa kisampay niyan sankanan a miangaaaloy a btad sa taman sa misnggay skaniyan a pd ko manga pipiya a taw sii ko Ummah. So Musa a Sogo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na miromasay ko katoona niyan ko mama a mala' i sabot ko ilmo' ka an on makapaganad sa mapiya a parangay. Inaloy o Qur'ān so makapantag roo:

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِي مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾

Pitharo' o Musa a pagonot ako rka sa aya sarat iyan na phangndaon ako nka ko maporo' a sowa' a kata'o a so inipangndao rka (o Allāh). (Surah al Kahf 18:66)

Na simbag o mala' a goro a:

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾

Tankd a di ka phakapantang a pd akn. (Surah al Kahf 18:67)

Na pitharo' o Musa sa kabilangatw a go slasla ko goro a:

قَالَ سَتَجِدُنِي إِنِ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾

Khatoon ako nka dn omiog so Allāh a phapantang, a go da' a sopakn akn rka a sogoan. (Surah al Kahf 18:69)

So sanang a Muslim na da' a philiin iyan a bolayoka' iyan a rowar ko siran oto a miangatitindos ko pagtaw ko kapiya i parangay sabap ko kala' o sabot iran ko btad o agama, so manga taw na datar o manga mina a so sabagi' on na mala' i arga' na so sabaad on na kalilid i arga', na so lbi a mapiya na aya dn a pkhagawi' on na so datar iyan a mapiya.

Pitharo' o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

So manga taw na datar o manga mina a bolawan a go pirak. So lbi kiran a mapiya ko masa a Jāhiliyah na aya kiran lbi a mapiya sii ko Islam amay ka sabotn iran so ndaowan o Islam. So manga niyawa na datar o titimoon a manga sondaro sa isa a darpa', a so miakakhalayama' on a miakathokawa' na makapngginawa'i, na so di ron makapkhilala'i na di siran khatimo' sa tindg. Pianothol o Muslim.

So sanang a Muslim na katawan iyan sabap ko nda'o ron o agama niyan a so manga bolayoka' na dowā sosen: so baraagama a bolayoka', a go so marata' a bolayoka'. So mapiya a layok na datar o taw a padagang sa lana mamot, a anda i kipagpdaan ka on na phakabaw ka on sa manayo' a baw sa khaliwanagan iyan so mokarna a go so hati o manosiya. Na so marata' a layok na datar o taw a pthatap sa apoy ko kapphanzal iyan sa potaw a anda i kapakaobay nka on na khapsik anka ko kotokoto o apoy niyan a go kharimorng ka niyan ko bl o rapog iyan a go so baw a di manayo, sa so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na bigan iyan anan sa taks a mapiya:

So mapiya a bolayoka' a go so marata' a bolayoka' na datar siran o maawid sa kastori a go so taw a pthatap sa tatapan, na so maawid sa kastori na adn oto a kabgan ka niyan on, odi' na makapamasa ka on, odi' na aya minos na miakabaw ka on sa manayo' a panggbawn; na so pman so pthatap sa tatapan na adn oto a khatotong iyan so nditarn ka odi' na makabaw ka on sa marominsng a panggbawn. Pianothol o al Bukhari.

Sabap roo, na miaadn so manga sahābah o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a kialayaman iran so kapphangoyati ran ko oman i pd iran sa kabisitaa iran ko manga taw a manga pipiya i galbk a so maphakatadm iyan siran ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a go khapno' iran so manga poso' iran a kalk ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), sa makakowa siran on sa manga ndaowan o Islam. Inaloy o Anas anka'i a hadith a:

Pitharo' o Abu Bakr ko Umar ko oriyan o kiawafat o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a: Song ka sii ka mamisita ta ko Ummu Ayman sa datar o kialayami o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ko kapmbisitaa niyan on. Na gowani a makaoma siran on, na miakasgad so Ummu Ayman, na inizaan iran a: Ino ka pphakasgad? So matatago' ko Allāh a limo' na aya lbi a mapiya ko Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a di giyanka'i a doniya. Na pitharo' iyan a: Kna' o ba aya ipzgd akn na kagiya di ko katawan i mapkhipantag o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a limo' ko Allāh. Pphakasgad ako ka kagiya so Wahī a phoon sa langit na miapotol dn (ka so kiawafat o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a miatarotop so Qur'ān na di dn thoron so Jibrīl sii sa doniya sa ba adn a ithana' iyan a Wahī a phoon ko Allāh). Na miakaprarad ankoto a katharo' iyan ko manga poso' iran a dowā kataw, na miakagoraok siran sa datar o kapzgd iyan. Pianothol o Muslim.

So Ummu Ayman na skaniyan so babay a miaritan iyan so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ko kaito' iyan pn. Na gowani a makala' so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na pimaradika' iyan skaniyan na piakipangaroma niyan ko Zayd Ibn Hārithah. Miatatap so Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a ssaan iyan skaniyan a go ipkhapdi' iyan a go gii niyan tharo'on a: So Ummu Ayman na ina' akn.

Sii ko datar anan a kalilimod, a so manga Malaikat na makadadarpa' siran, a so limo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na kokolambowan iyan siran na so miaratiaya o taw na pphakabagr sa pkhalomiyo so poso' iyan a go so niyawa niyan, na langowan a zowaan iyan na phakanggay ron a gona sii rkaniyan a go sii ko pamiliya niyan a go so ingd iyan. Giyanan i pphlobaan o Islam a kakowaa niyan on sa nggolalan ko manga nda'o niyan sii ko pizakatawan a go so katitimo'.

Manga Oripn o Allāh

Anda dn ankanan a manga btad a piماغosay tano sii ko btad o Muslim sankā'i a masa tano? Skano dn i giiron pamimikiran i taman a mambbtad iyan sankā'i a kaoyagoyag tano imanto. Giyanka'i a masa na so kadaklan a Muslim a kklmn iyan a mala' i paratiaya na aya kalilid a btad iran na ipkhagowad iran so manga ulama o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), adn pn a khatoon kiran a giiran mbabasaan so manga ulama sa manga rarata' a katharo' sabap ko kiapangpd o manga ulama sii ko politika sa Ranaw, a aya bantak iran roo na so kaompiya'i ko btad o Muslim a da' a pnayawan ko kaalin o btad iran sa makaawa siran ko marata' sa makasapang siran ko mapiya a kapphagin'taw, na so kiapromasay o manga ulama a katawan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so matatago' ko manga poso' iran, na sabap ko da' kasoat o sabagi' a manga taw, na bialoy ran oto a tokas a mala' ko manga ulama sa giiran mbabasaan sa manga rarata' so manga ulama sa giiran pakaprampampatn sa so dn so kadandan o manga

ulama, na giyanan na mala' a dosa a go morka' a khisogat ko taw a gii san nggolawla sa mapiya i kala' o amal iyan na sii sa alongan a Maori na di dn makadapo' ko Sorga' odi niyan mapanaloba so manga ulama a tiokasan iyan sa marata' sa mazakataw niyan siran sa makapangni kiran sa rila' ko manga katharo' iyan a inipamaganta' iyan sii kiran.

Sa dn sa kapkhailaya sa so pagtaw na di ran phagadatan so manga ulama kiran na gioto dn i toos sa so kaoyagoyag iran na mabibinasa a go so kapphagingd iran na masasanaat sa so kakhagdama ko limo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na tanto a mawatan sabap ko kiapakagarang o manga dila' iran sa giiran kapanaro' sa manga rarata' sa kapmbinasaa iran ko manga taw a mananarig o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى).

Manga Oripn o Allāh

Amay ka sanang a bantak tano so mapiya sii sa doniya a go sa alongan a maori, na balowin tano a ginawa tano a isaisa i kagdam a manga Muslim a aya padoman tano na so manga ulama a maawid ko Qur'ān sa thatabanga' tano ka an tano makowa so limo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa tabangan tano niyan ko kiphagin'tawn tano ko Islam a aya tano bitikan sa mindato' tano so Shari'ah o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko liyawaw o lopa'.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kullī dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.